

הכנסת העשרים

יוזמים : חברי הכנסת
מכלוף מיקי זוהר
איתן כבל
יצחק וקנין

פ/20/3900

הצעת חוק לתיקון פקודת ביטוח רכב מנועי (מרכיב ההעמסה בתעריף הביטוח), התשע"ז–2017

1. תיקון סעיף 7א.1. בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל–1970¹, בסעיף 7א(ב), במקום "בין 5.5 אחוזים ל-6.5 אחוזים" יבוא "11%".

ד ב ר י ה ס ב ר

שיטת הביטוח בישראל בשל פגיעות גוף בתאונות דרכים מבוססת על שיטת "העדר אשם". בפועל, השיטה מטילה על הנפגע את האחריות הביטוחית לנזקיו. כך, נהג משאית צריך לבטח עצמו לא כנגד פגיעה בנהגים אחרים אלא כנגד היפגעותו בתאונה, מה שאמור היה להפחית את תעריפי הביטוח שלו. ההעמסה עושה צדק בתיקון העיוות המובנה, מכיוון שרוכבי האופנועים לסוגיהם חשופים יותר לפגיעות בשל תשתית לקויה (בורות, מהמורות, צבעים גורמי החלקה, נזילות דלק, מכשולים ועוד) ופגיעים יותר על ידי כלי רכב אחרים. במקביל אין הרוכבים מסכנים, כמעט, הולכי רגל או רוכבים אחרים. בתיקון מס' 20 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל–1970 (להלן – הפקודה), שהתקבל בשנת 2012, קבע המחוקק כי אחוז ההעמסה ינוע בין 5.5%-6.5%, זאת במטרה להעניק גמישות בקביעת התעריפים בטווח האמור בהתאם לשינוי נסיבות בעתיד, ולטובת קידום תחבורה דו-גלגלית כאלטרנטיבה לרכב פרטי בהתאם להחלטת הממשלה. חרף קביעת המחוקק, תעריפי הביטוח בפועל נותרו גבוהים וממשיכים להוות מכשול בפני הציבור.

בדוח מבקר המדינה האחרון משנת 2016 התריע המבקר כי בענף הביטוח הדו גלגלי ישנם מספר הרוכבים הגבוה ביותר (49%) שאינם רוכשים ביטוח חובה לפחות חודשיים בשנה. תיקון הפקודה אינו מטיל עלות כלשהי על תקציב המדינה בהיותו מכשיר להסדרת ביטוח החובה שבהתאם למצב כיום, מסור כולו לידי השוק הפרטי.

חברות הביטוח הרוויחו בין השנים 2001 ועד 2008, סכום של כ-6.2 מיליארד שקלים חדשים בענף ביטוח החובה בלבד. אין זה ראוי שהמחוקק יפקיד בידי חברות הביטוח את הזכות להרוויח סכומים כה גבוהים ובמקביל ישלול את הפתרון של מתן מענה גם לאוכלוסיית רוכבי האופנועים.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 15, עמ' 320.

מוצע לקבוע כי מרכיב ההעמסה הצפוי למימון העלות לביטוח אופנועים יעמוד על שיעור של 11% מעלות הסיכון, כך שמרכיב ההעמסה בתעריף ביטוח החובה יהיה 11% מעלות הסיכון הטהור. הצעת חוק דומה בעיקרה הונחה על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת כרמל שאמה הכהן (פ/18/3941).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ד בשבט התשע"ז - 20.2.17